

Verksamhetsberättelse 2019

Styrelsen för Ölands Naturskyddsförening, krets av Svenska Naturskyddsföreningen, avger härmed följande **verksamhetsberättelse för år 2019**, sammanställd av Jan Herrmann.

Styrelse och andra uppdrag

Styrelsen har under året haft följande sammansättning: Jan Herrmann (ordförande och medlemsansvarig), Pav Johnsson (vice ordförande), Börje Ekstam (sekreterare), Anders Leander (kassör och kontaktperson), Mattias Karlsson (ledamot), Stina Nilsson (ledamot), Hanna Nicklasson (ersättare) och Naja Magnusson (ersättare).

Övriga förtroendeuppdrag/projektledare har innehaft av (alla adjungerade): Staffan Arvegård (representant i Årets Ölandsfotograf och Kastlösa Naturfestival, samt ansvarig för fågelmatningen i Beijershamn), Åsa Bodenmalm (Natur och Kultur redaktör), Börje Ekstam (krönikeredaktör), Lisa Tengö (projekt Ängsskötsel), Liselotte Wetterstrand Waldenström och Naja Magnusson (projekt Naturnatten), Pav Johnsson (Station Linné och Biologiska mångfaldens dag), Stefan Svenaeus (hemsidesansvarig, även Jan Herrmann), Urban Anjar (facebookansvarig) och Bengt Andersson (ansvarig strandinventering för Håll Sverige Rent).

Staffan Arvegård var kretsens ordinarie representant, och Jan Herrmann ersättare, i **Länsförbundets** styrelse. Pav Johnsson representerade kretsen vid **Station Linnés** årsmöte. Jan Herrmann var ordinarie, och Börje Ekstam ersättande, representant i styrelsen för **Ölands vattenråd**. Eva Öberg, Maria Wiell, Gunnar Kvarnbäck och Anders Leander var kretsens ombud vid **Länstämman** i Kastlösa 28 april, Jan Herrmann och Staffan Arvegård deltog också, men representerade Länsförbundet. Eva Öberg deltog i **Rikskonferensen** i Kristianstad 11-13 maj. Jan Herrmann deltog i en **”Skogsnätverkets årliga träff”** i Stockholm 2-3 november.

Valberedning har varit Liselotte Wetterstrand Waldenström och Eva Winqvist.

Digitala versioner av kretsens protokoll och en del arbetsmaterial **arkiveras** i kretsens mötesrum i Naturkontakt: <https://naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/grupper/on-olands-naturskyddsforening/filebox/>

Medlemsantal

Som medlemmar i Ölands Naturskyddsförening räknas medlemmar i Svenska Naturskyddsföreningen som är bosatta eller har sitt säte på Öland samt övriga som valt att tillhöra kretsen. Under året 2019 hade kretsen 573 (596) medlemmar, varav 344 (338) fullbetalande och 229 (258) familjemedlemmar (föregående år inom parentes), alla enligt det centrala medlemsregistret ”Rutger”. Minskningen är alltså helt på antalet familjemedlemmar.

Revisorer

Under året har Elisabeth Engkvist och Gunnar Kvarnbäck varit revisorer, med Anders Marell och Rolf Lindström som ersättare.

Verksamhet

Under året har **styrelsen** haft 4 protokollförda sammanträden; 22+29 januari, 23 april, 26 augusti och 14 november, alla hos Jan Hn i Färjestaden.

Årsmötet hölls den 31 mars på Ölands folkhögskola i Torslunda, varvid Maria Wiell och Staffan Arvegård berättade om sin alldeles nya bok om Ölands kyrkor, 30 deltagare.

Årets program presenterades i Landborgen som skickades ca 20 februari ut till alla fullbetalande medlemmar. Aktiviteterna presenterades även på kretsens hemsida.

Programskriften **Natur och Kultur på Öland** trycktes i 33 000 exemplar och distribuerades i början av maj till hushåll, företag, bibliotek och turistanläggningar på Öland. Åsa Bodenmalm var ansvarig för produktion, annonsförsäljning och utgivning.

Hemsidan (<http://oland.naturskyddsforeningen.se>), under utmärkt redaktörskap av Stefan Svenaeus (visst arbete gjordes även av Jan Herrmann), annonserar alla kommande aktiviteter, ibland även referat från dessa, vad som "är på gång" från länsförbund och riks, samt annat material av trolig relevans och värde för medlemmar och allmänhet.

Ett flaggskepp på hemsidan är de mycket uppskattade **månadskrönikan**, som skrivs av någon i styrelsen eller andra personer med engagemang i Ölands natur, under redaktörskap av Börje Ekstam. Krönikorna handlade året 2019 om allt (några exempel) från biodling, vildbin, ölandsgäddor (flest besök, 404) och amasonmyror till Ölandsnatur förr, natursnokar (alltså barnaktiviteten), vägrenar och tidsväntan i naturen. Man kan nog se att 2018 handlade fler krönikor om "större miljöfrågor", medan under 2019 fokuserades mer på Ölands natur.

De från starten 67 krönikorna visar ett genomsnitt på 155 besökare, en fin ökning med 24, delvis förklarad av att vissa "gamla" krönikor återbesöks ofta även på senare år, särskilt de om Ölands natur. Sammanlagt gjordes detta år 52 inlägg på hemsidan, vilket resulterat i 14 544 besök (från starten 69 258, på ca sex år). Särskilt populära sidor att läsa har sedan starten 2014 varit "Smultronställen" (6 827 besök), en artikel om Roundup (1 733), presentationen av Alvaret på fliken Ölands natur (1 638) och "Årets Ölandsfotograf" (1 131), samt Styrelsen (1 402) och Program (1 382).

ÖN:s Facebook-grupp gillades under 2019 av 804 personer, en ökning från 2018. Störst räckvidd hade följande inlägg (flertalet länknings till hemsidan):

- Novemberkrönikan "Följ med under vattnet" (6700)
- Strandstädning, ta en bild (4400)
- Lägesrapport, strandstädning (2000)
- Tågresebyrån i Kalmar (1700)
- 2020 års månadskrönikörer (1600)
- Utdelning Natur och Kultur pågår (1200)

Annan intressant statistik, uppskattningar enl Facebook:

- Drygt 60 % av läsarna är kvinnor, vilket ev. speglar könsfördelningen bland medlemmarna.
- Besökarna är alltfler med högre ålder (10-ålders intervall), högsta kategorin 65+, varvid "kvinnor" utgör 17 % och "män" 12 %. Ålderssegmentet < 25 år utgör bara en dryg ynka procent, Facebook är alltså inte deras sociala medium.
- Vad gäller de som delat inläggen är skillnaderna mindre både vad avser kön och ålder, särskilt det senare, där i stort sett lika frekvens föreligger från 35-åringar och uppåt (10-ålders intervall).
- Intressant är att den mest följande gruppen är boende i Kalmar, sedan ett visst hopp till Mörbylånga, Borgholm, Stockholm (!!!) och Färjestaden.

Programverksamhet

Denna har i år inte delats upp i Naturvård respektive Miljövård, dels för att nästan alla programpunkter var av det förstnämnda slaget, dels för att gränsen är svår att dra. Ca 25 programpunkter genomfördes, i några fall i samarbete med andra organisationer.

Vinterfåglar 1 februari. Stina Nilsson och Johan Pettersson förevisade fåglarna vid Beijershamns utfodring, antal deltagare oklart.

Utfodring av vinterfåglar under vintern har i Beijershamn som vanligt genomförts, till minne av Rigmor Bohm. Staffan Arvegård har ansvarat för matningsschema och anskaffande av foder, några närboende och vidtalade medlemmar (inkl. Staffan) har skött aktiviteten.

Mossor på Alvaret och i Skåne 24 februari. Torbjörn Tyler från Lund, berättade om mossor på Alvaret och floraförändringar i Skåne. Samarr. med Ölands Botaniska Förening. 15 deltagare.

Strandstädningstävling 1- 30 mars. Städning av sin favoritstrand och skicka en bild på, prisdragning på Årsmötet, alla närvarande fick diplom! Bilderna blev en ”utställning”, som presenterades på årsmötet, på hemsidan och Facebook. 26 deltagare, samt stort genomslag på Facebook.

Föreläsning ”Ett hållbart liv!” 5 mars. Vi åkte till Emmaboda, där Johanna Stål, hållbarhetsjournalist, föreläste om sin bok Ett hållbart liv, Naturskyddsföreningens årsbok 2018. 3 deltagare.

Kvistig vandring för knopp och själ 17 mars Knopparna på träd och buskar vid **Station Linné** studerades under ledning av Lisa Tengö. 5 deltagare.

Årsmötet (kretsstämma) 31 mars. På Ölands folkhögskola avhölls årsmöte och föredrag av Maria Wiell och Staffan Arvegård som berättade om sin nya bok om Ölands kyrkor, 30 deltagare., varefter följde kaffe/té och smörgås och stadgeenliga förhandlingar.

Fagning av Rune Johns äng 13 april, arrangerad tillsammans med Torslunda hembygdsförening. Lisa Tengö ansvarade, 10 deltagare.

Vårvandring 22 april. Våren möttes i Rune Jons äng / Gamla Skogsby. Samverkan med Torslunda Hembygdsförening. 35 deltagare.

Världsbokens dag 27 april. Staffan Laestadius berättade om sin bok ”Klimatomställningen – omfattande, nödvändig” på Borgholms bibliotek (samarr.). 14 åhörare.

Länsstämman 28 april. Ölandskretsen var i år värd för Länsförbundets årsmöte på Allégården i Kastlösa. På fm exkursion ut på Alvaret med Pav Johnsson m.fl. och på em årsmötet, därefter själva årsmötet. Ca 35 deltagare.

Trollskogens nya naturum 12 maj. Detta invigdes i påsk, och ÖN fick en specialvisning av Stina N, tillika ledamot i vår styrelse. 12 deltagare.

Natursnokar i Trollskogen 18 maj. Exkursion under ledning av Stina. 2 deltagare.

Skådarskolans Gökotta 18 maj genomfördes av Liselotte m.fl. Ca 10 deltagare.

Biologiska mångfaldens dag 22 maj genomfördes i samarbete med Station Linné. Programmet innehöll Småkryp i sötvatten (Jan höll i detta, ca 30 deltagare), några halvtimmesföreläsningar av Pav och andra biologer från regionen (ca 15 deltagare), samt en kvällsexkursion (ca 20 deltagare).

Naturafton 5 juni vid Gråborg. Aktiviteter från kl. 18 till ca 21 med ett varierat program: Föredrag av Mörbylångas världsarvssamordnare Emma Rydnér, förevisandes kapellruinen och borgen. Vitterhetsakademins ständige sekreterare, professor Karin Helander berättade om arbetet med Borgs by. Ängsvandring med Börje och Liselotte. Kaffeservering med fikabröd av Naja och Anders. Tipspromenad. vinnaren av tävlingen Årets Ölandsfotograf Bengt

Kallenberg presenterades av Maria och Staffan, som även offentliggjorde temat för 2020 års tävling; "Ölands vägar och stigar". Naturnatten organiserades av Liselotte Wetterstrand Waldenström, till vilken riktas ett stort tack för allt arbete. Lokalpressen rapporterade. Ca 70 deltagare

Vilda blommornas dag 16 juni vid Vickleby, guidning av Åsa. 4 deltagare.

Årets Ölandsfotograf vernissage 1 juli på Ölands turistbyrå i Borgholm.

Tävlingen "Årets Ölandsfotograf" är ett samarrangemang mellan Ölands Naturskyddsförening, Ölandsbladet, Ölands skördefest och Ölands turistbyrå. I projektgruppen, liksom juryn, har ingått Staffan Arvegård (projektledare), Maria Wiell, Tommie Skoog och Madelene Hallström. Bland 12 bidrag på temat "Mina öländska pärlor" utsågs Bengt Kallenberg till Årets Ölandsfotograf 2019, vilket tillkännagavs i samband med naturnatten 5 juni. Efter vernissagen 1 juli, som samlade 23 deltagare, på Ölands turistbyrå i Borgholm, hängde utställningen där med vinnarens 12 bidrag under juli. Den har under augusti visats på Naturum Ottenby och under september i årets Ölandsby Källa, ICA-butiken. Diplom, prissumman 15 000 kr samt vandringpriset, en kamera i glas, utdelades i samband med invigningen av skördefesten i Källa 27 september. I samband med utställningarna och en presentation i Ölandsbladet samt på Ölandsbladets hemsida har en av bilderna utsetts till Årets Ölandsbild genom allmänhetens omröstning. Detta blev kollektionens julibild. Aktuell information om tävlingen finns på Ölands Naturskyddsförenings, Ölands skördefests, Ölandsbladets och Turistbyråns webbplatser. Information om tävlingen har spritts bland annat på Facebook och i Ölandsbladet. Temat för 2020 års version av Årets Ölandsfotograf är "Ölands vägar och stigar". Bidrag ska skickas till Jan Herrmann och vara honom tillhanda senast den 4 maj.

Slåttergille i Rune Jons äng 14 juli. Praktisk naturvård, Samarr. med Torslunda Hembygdsförening. Lisa Tengö samordnade. 14 deltagare.

Fladdermöss och ölprovning vid Skedemosse 23 augusti. Ölbyggaren Olof af Wählberg och fladdermusspecialisten Alexander Eriksson guidade oss bland sina respektive specialiteter. Ca 17 resp. 35 deltagare, trots en viss kostnad för att delta.

Höstbålen/vårdkasarna 31 augusti, samarrangemang med Ölands vattenråd, tändes i ett antal hamnar för att ta farväl av sommaren och markera den gemensamma Östersjön och vårt ansvar för dess vatten. På flertalet ställen fanns möjlighet till tipspromenad med vattentema, och någon berättade om våtmarkers eliminering och värde. Jan pratade vid St Rör, ca 25 deltagare där. Totalt samlade arrangemanget ca 300 åhörare, dvs något färre än föregående år.

Natursnokar vid naturum Trollskogen 21 september med Stina. 2 deltagare (troligen).

Mossexkursion på norra Öland 13 oktober. Med Crister Albinsson letade vi vanliga och rara mossor på alvar och klint. Samarr. med Ölands Botaniska Förening. Ca 30 deltagare.

Författarafton 16 oktober. Claes Siöstedt från Västervik berättade på Borgholms bibliotek om sin nya bok "Vart tog du vägen drottning Kerstis kråka?". Samarr. med STF och Borgholms bibliotek. Ca 45 deltagare.

Strandstädning/-inventering i Kårehamn 20 oktober. Håll Sverige rent-kampanjen genomför standardinsamlingar på ca tio platser i Sverige, Kårehamn är en av dessa, där vi hjälper den ansvarige Bengt Andersson. 2 deltagare.

Julmarknad på Skäftekärr 1-2 november. Vi sålde fågelholkar till barn och vuxna, och gjorde reklam för vår förening. Besökare fick själva bygga, eller ta med byggsatsen hem, bestående av för-sågade delar som tagits fram av Ewa och Anders Paulsson vid Böda Allservice, en insats för vilket kretsen är mycket tacksam för. Cirka 35 holkar köptes, därmed nåddes ca 100 människor. Bordet bemannades av sex medlemmar.

Yttranden

Länsstyrelsen presenterade ett förslag på ett nytt Naturreservat runt Ottenby udde, alltså i huvudsak under vattnet men inkl lagunen och revlarna vid Sandvik. Jan Herrmann inkom, med god hjälp av Roland Engkvist, med ett yttrande med en del kommentarer om vissa överdrifter/felaktigheter, se vår hemsida.

Styrelsen vill tacka alla som deltagit i vår strävan att arbeta för en hållbar utveckling och en rik naturmiljö på och utanför Öland.

Öland i mars 2020

Börje Ekstam

Jan Herrmann

Pav Johnsson

Mattias Karlsson

Anders Leander

Stina Nilsson

Hanna Nicklasson

Naja Magnusson